

Ασκήσεις και λύσεις με εικοσάρες γωνίες του συναδέλφου Απόστολου Μανωλούδη

- 1) Δίνεται ισοσκελές τρίγωνο ABΓ με AB=ΑΓ και $\hat{A} = 20^\circ$. Έστω AB=ΑΓ=a και ΒΓ=β. Να δείξετε ότι $\alpha^3 + \beta^3 = 3\alpha^2 \beta$.

Λύση (Αποστόλης Μανωλούδης)

Επειδή το τρίγωνο ABΓ είναι ισοσκελές με $\hat{A} = 20^\circ$ θα είναι

$$\hat{B} = \hat{\Gamma} = 80^\circ.$$

Θεωρώ στην ΑΓ σημείο Δ τέτοιο ώστε ΒΔ=ΒΓ=β (1).

Το τρίγωνο ΒΓΔ είναι ισοσκελές με $\hat{B}\Delta\Gamma = \hat{\Gamma} = 80^\circ$, άρα $\hat{\Gamma}\text{B}\Delta = 20^\circ$ (2).

Τα τρίγωνα ABΓ και ΒΓΔ είναι όμοια, άρα θα είναι

$$\frac{AB}{B\Gamma} = \frac{B\Gamma}{\Gamma\Delta} \Rightarrow \frac{a}{\beta} = \frac{\beta}{\Gamma\Delta} \Rightarrow \Gamma\Delta = \frac{\beta^2}{a} \quad (3).$$

Είναι ΑΔ=ΑΓ-ΓΔ=a - $\frac{\beta^2}{a}$ (4).

Στο τρίγωνο ABΔ είναι $\hat{A}\text{B}\Delta = 80^\circ - 20^\circ = 60^\circ$ άρα από το νόμο των συνημίτονων θα έχουμε $A\Delta^2 = AB^2 + B\Delta^2 - 2AB \cdot B\Delta \cdot \text{συν}60^\circ$
(1) $= \alpha^2 + \beta^2 - 2\alpha \cdot \beta \cdot \frac{1}{2} = \alpha^2 + \beta^2 - \alpha \cdot \beta$ (5).

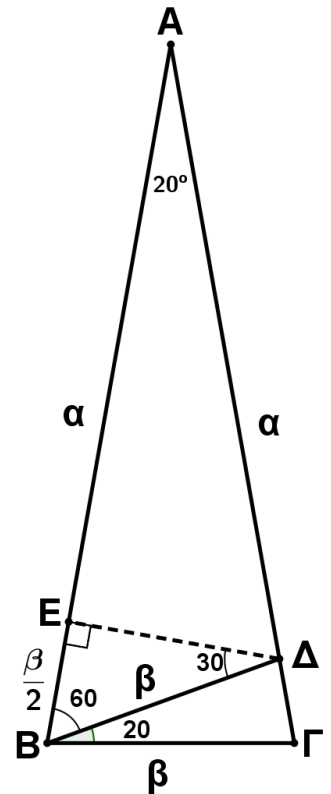
Φέρνω ΔΕ⊥ΑΒ και επειδή $\hat{A}\text{B}\Delta = 60^\circ$ θα είναι $\hat{B}\Delta\text{E} = 30^\circ$, άρα

λόγω του ορθογωνίου τριγώνου ΒΔΕ θα είναι $BE = \frac{B\Delta}{2} = \frac{\beta}{2}$ (6).

Η (5) λόγω της (4) γίνεται $\left(a - \frac{\beta^2}{a}\right)^2 = \alpha^2 + \beta^2 - \alpha \cdot \beta \Leftrightarrow$

$$\alpha^2 + \frac{\beta^4}{\alpha^2} - 2\alpha \cdot \frac{\beta^2}{\alpha} = \alpha^2 + \beta^2 - \alpha \cdot \beta \Leftrightarrow \alpha^4 + \beta^4 - 2\alpha^2 \cdot \beta^2 = \alpha^4 + \alpha^2 \cdot \beta^2 - \alpha^3 \cdot \beta \Leftrightarrow$$

$$\beta^4 - 2\alpha^2 \cdot \beta^2 = \alpha^2 \beta^2 - \alpha^3 \beta \Leftrightarrow \beta^3 - 2\alpha^2 \cdot \beta = \alpha^2 \beta - \alpha^3 \Leftrightarrow \alpha^3 + \beta^3 = 3\alpha^2 \beta.$$

- 2) Δίνεται ισοσκελές τρίγωνο ABΓ (AB=AG) με $\hat{A} = 20^\circ$. Έστω ώστε $\hat{GBA} = 65^\circ$ και $\hat{BGE} = 60^\circ$. Να αποδείξετε ότι $\hat{EAB} = 40^\circ$.

Λύση (Αποστόλης Μανωλούδης)

Θεωρούμε τη γωνία $\hat{GBZ} = 60^\circ$ (Το Z βρίσκεται στη AG) και έστω Σ το σημείο τομής της με την ΕΓ, τότε το ΕΖΓΒ θα είναι ισοσκελές τραπέζιο και τα τρίγωνα ΣΒΓ και ΣΕΖ ισόπλευρα.

Από το ισόπλευρο τρίγωνο ΣΕΖ θα έχουμε:

$$EZ = ES = SZ \quad (1).$$

Από το τρίγωνο ΒΖΓ θα είναι

$$\hat{BZG} = 180^\circ - 80^\circ - 60^\circ = 40^\circ \quad (2).$$

Φέρνουμε $BP \perp EG$ (το P σημείο της AG), επειδή το τρίγωνο ΒΣΓ είναι ισόπλευρο η BP θα είναι μεσοκάθετος της ΓΣ, άρα $SP = PG \quad (3)$.

Θα είναι επίσης:

$$\hat{GPB} = \hat{SPB} = 90^\circ - 20^\circ = 70^\circ, \quad \hat{P\hat{S}G} = 20^\circ \text{ και}$$

$\hat{S\hat{P}Z} = 40^\circ$ και λόγω της (2) το τρίγωνο ΣΡΖ θα είναι ισοσκελές, οπότε $SZ = SP$

Από τις (1), (3) θα είναι $PG = PS = SE = SZ$, άρα το Σ είναι το περίκεντρο του τριγώνου ΕΖΡ.

Επίσης επειδή $SE = SP$ και $\hat{P\hat{S}G} = 20^\circ$ θα είναι

$$\hat{P\hat{E}S} = \hat{S\hat{P}E} = 10^\circ \quad (4).$$

Από το τρίγωνο ΒΓΕ θα έχουμε

$$\hat{BEG} = 180^\circ - 60^\circ - 80^\circ = 40^\circ \text{ και λόγω της (4)}$$

θα είναι $\hat{PEB} = 40^\circ + 10^\circ = 50^\circ \quad (5).$

Είναι από την υπόθεση $\hat{GBA} = 65^\circ$,

$$\hat{EBA} = 80^\circ - 65^\circ = 15^\circ \text{ και}$$

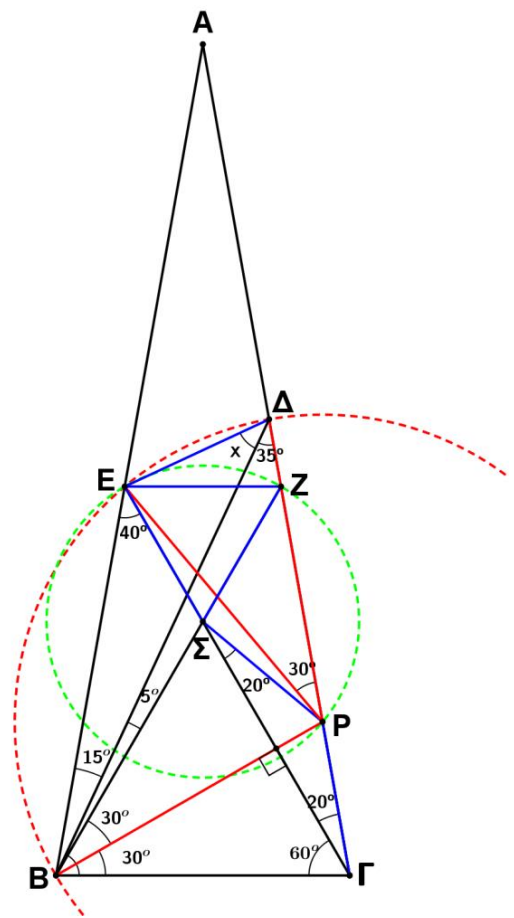
$$\hat{GBP} = \hat{PB\Sigma} = \frac{60^\circ}{2} = 30^\circ \text{ άρα } \hat{PBE} = 50^\circ \text{ και λόγω της (5) το τρίγωνο PBE θα είναι}$$

ισοσκελές, άρα $PE = PB \quad (6).$

Από το τρίγωνο ΒΓΔ θα έχουμε $\hat{BAG} = 180^\circ - 80^\circ - 65^\circ = 35^\circ$ και επειδή

$$\hat{PBA} = 30^\circ + 5^\circ = 35^\circ \text{ και το τρίγωνο PBA θα είναι ισοσκελές, άρα } PA = PB \quad (7).$$

Από τις (6), (7) θα είναι $PE = PB = PA$, οπότε το P είναι το περίκεντρο του τριγώνου BEA, οπότε

$$x = \widehat{E\Delta B} = \frac{\widehat{EPB}}{2} = \frac{80^\circ}{2} = 40^\circ. \quad (\widehat{EPB} = \widehat{EP\Sigma} + \widehat{\Sigma P\Gamma} = 10^\circ + 70^\circ)$$

- 3) Δίνεται ισοσκελές τρίγωνο ABΓ (AB=AG) με $\widehat{A} = 20^\circ$. Πάνω στην AB θεωρούμε σημείο E τέτοιο ώστε $\widehat{AGE} = 15^\circ$, και πάνω στη AG θεωρούμε σημείο Δ τέτοιο ώστε $\widehat{GB\Delta} = 25^\circ$.

Να αποδείξετε ότι $\widehat{GE\Delta} = 5^\circ$.

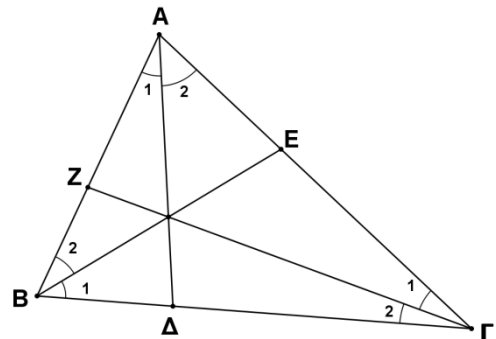
Βοηθητική πρόταση: Θεώρημα Ceva

Στο τρίγωνο ABΓ τα ευθύγραμμα τμήματα AΔ, BE, ΓZ συντρέχουν (Σχ. 1).

Τότε ισχύει $\frac{AB}{AG} \cdot \frac{GE}{EA} \cdot \frac{ZA}{ZB} = 1$ (1).

Τριγωνική εκδοχή του θεωρήματος

Ισχύει: $\frac{\eta\mu A_1}{\eta\mu A_2} \cdot \frac{\eta\mu B_1}{\eta\mu B_2} \cdot \frac{\eta\mu \Gamma_1}{\eta\mu \Gamma_2} = 1$

(Σχ. 1)

Απόδειξη

$$(\widehat{AB\Delta}) = \frac{1}{2} B\Delta \cdot \nu_\alpha = \frac{1}{2} AB \cdot A\Delta \cdot \eta\mu A_1 \quad (2).$$

$$(\widehat{A\Gamma\Delta}) = \frac{1}{2} \Gamma\Delta \cdot \nu_\alpha = \frac{1}{2} A\Gamma \cdot A\Delta \cdot \eta\mu A_2 \quad (3).$$

$$\text{Από τις (2), (3) έχουμε} \quad \frac{(\widehat{AB\Delta})}{(\widehat{A\Gamma\Delta})} = \frac{B\Delta}{\Gamma\Delta} = \frac{AB}{A\Gamma} \cdot \frac{\eta\mu A_1}{\eta\mu A_2} \Leftrightarrow \frac{B\Delta}{\Gamma\Delta} = \frac{AB}{A\Gamma} \cdot \frac{\eta\mu A_1}{\eta\mu A_2} \quad (4).$$

$$\text{Όμοια} \quad \frac{\Gamma E}{EA} = \frac{B\Gamma}{AB} \cdot \frac{\eta\mu B_1}{\eta\mu B_2} \quad \text{και} \quad \frac{ZA}{ZB} = \frac{\Gamma A}{\Gamma B} \cdot \frac{\eta\mu \Gamma_1}{\eta\mu \Gamma_2} \quad (5).$$

Από τις (4), (5) με πολλαπλασιασμό κατά μέλη θα έχουμε:

$$\frac{B\Delta}{\Gamma\Delta} \cdot \frac{\Gamma E}{EA} \cdot \frac{ZA}{ZB} = \frac{AB}{A\Gamma} \cdot \frac{B\Gamma}{AB} \cdot \frac{\Gamma A}{\Gamma B} \cdot \frac{\eta\mu A_1}{\eta\mu A_2} \cdot \frac{\eta\mu B_1}{\eta\mu B_2} \cdot \frac{\eta\mu \Gamma_1}{\eta\mu \Gamma_2} \Leftrightarrow$$

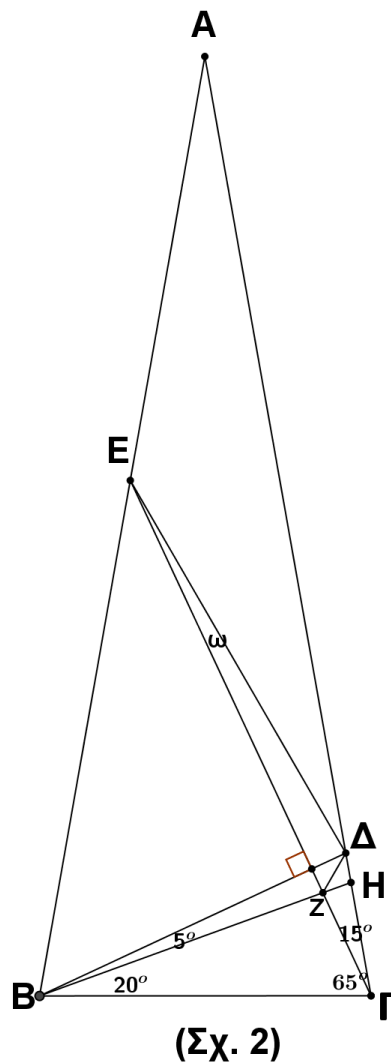
$$\frac{B\Delta}{\Gamma\Delta} \cdot \frac{\Gamma E}{EA} \cdot \frac{ZA}{ZB} = \frac{\eta\mu A_1}{\eta\mu A_2} \cdot \frac{\eta\mu B_1}{\eta\mu B_2} \cdot \frac{\eta\mu \Gamma_1}{\eta\mu \Gamma_2} \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} 1 = \frac{\eta\mu A_1}{\eta\mu A_2} \cdot \frac{\eta\mu B_1}{\eta\mu B_2} \cdot \frac{\eta\mu \Gamma_1}{\eta\mu \Gamma_2}.$$

Λύση (Από το διαδίκτυο)

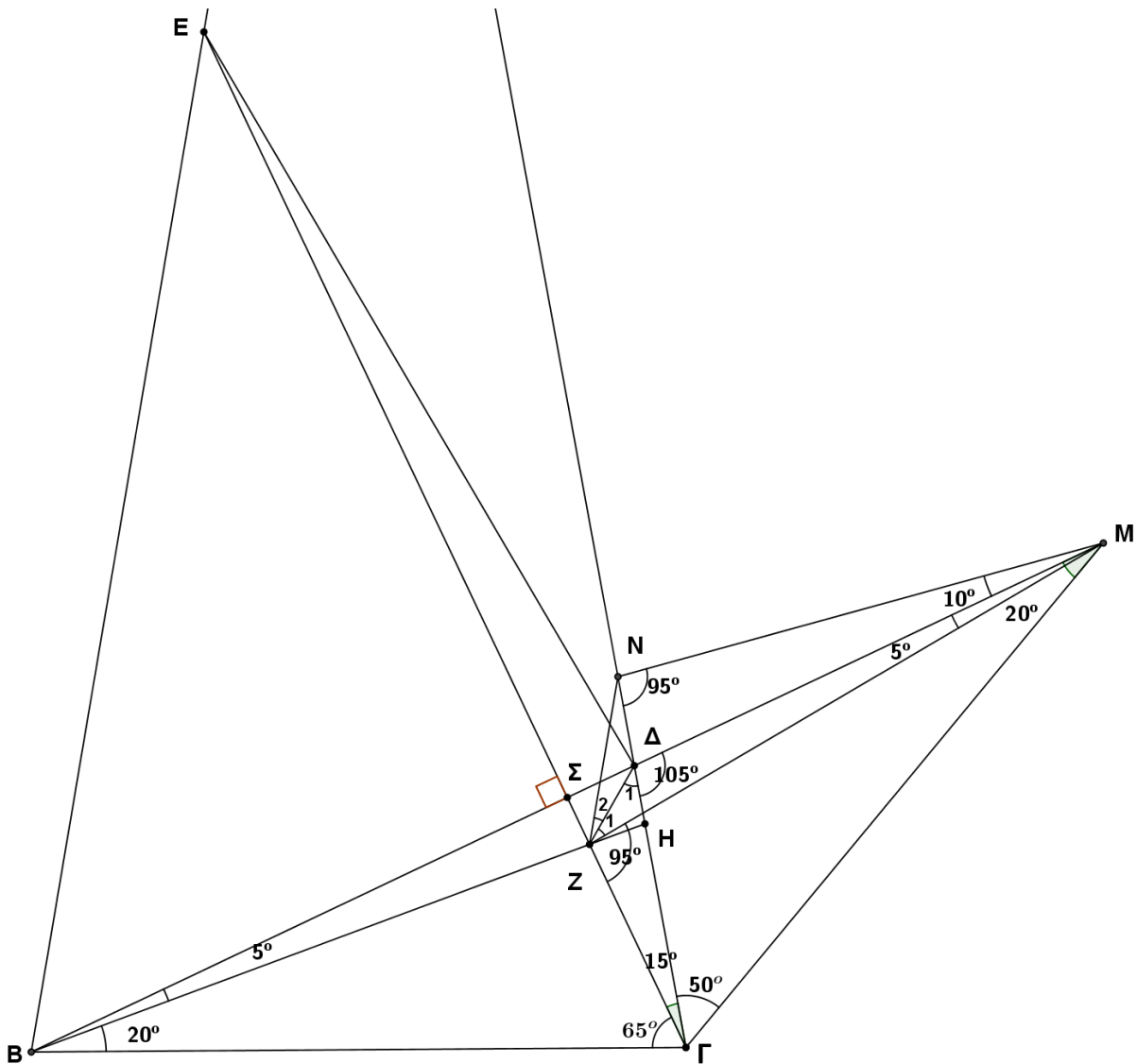
Επειδή το τρίγωνο $AB\Gamma$ είναι ισοσκελές και $\hat{A} = 20^\circ$, θα είναι $\hat{B} = \hat{\Gamma} = 80^\circ$.

Κατασκευάζουμε την γωνία $\hat{\Delta BH} = 5^\circ$, το H είναι στην AG , και έστω Z το σημείο τομής της BH με την EG . Θα αποδείξουμε ότι το τετράπλευρο $E\Delta ZB$ είναι εγγράψιμο (Σχ. 2).

Σχόλιο: Επειδή θα φέρουμε κάποια βοηθητικά ευθύγραμμα τμήματα και το σχήμα δεν βολεύει, θα δουλέψουμε με το παρακάτω σχήμα 3 στο οποίο θα φαίνεται το σχήμα 2 από το E και κάτω.

Έστω Σ το σημείο τομής της EG με την $B\Delta$ και έστω M το συμμετρικό του B ως προς το Σ . Επειδή $\Gamma\Sigma$ μεσοκάθετη της BM το τρίγωνο $B\Gamma M$ θα είναι ισοσκελές, άρα $\hat{MB\Gamma} = \hat{B\Gamma M} = 25^\circ$.

(Σχ. 3)

Επειδή ΓΣ μεσοκάθετος της MB θα είναι $BZ=ZM$, άρα $\hat{\Sigma BZ} = \hat{\Sigma MZ} = 5^\circ$ και $\hat{ZBG} = \hat{ZMG} = 20^\circ$. Από το τρίγωνο BMΓ θα έχουμε $\hat{BGM} = 180^\circ - 50^\circ = 130^\circ$ και επειδή $\hat{AGB} = 80^\circ$ θα έχουμε $\hat{AGM} = 50^\circ$ (Σχ. 3).

Στο τρίγωνο ΓΔM είναι $\hat{GDM} = 180^\circ - 50^\circ - 25^\circ = 105^\circ$.

Έστω N το σημείο τομής του περιγεγραμμένου κύκλου του τριγώνου ΓZM με την AG, τότε από το εγγράψιμο τετράπλευρο ΓZNM θα είναι: $\hat{GNZ} = \hat{ZMG} = 20^\circ$ και $\hat{GNM} = \hat{GZM} = 95^\circ$.

Επίσης θα είναι $\hat{NZM} = \hat{NGM} = 50^\circ$, οπότε $\hat{NZM} = 50^\circ \Leftrightarrow \hat{Z}_1 + \hat{Z}_2 = 50^\circ \Leftrightarrow$

$$\hat{Z}_2 = 50^\circ - \hat{Z}_1,$$

Εφαρμόζουμε το τριγωνομετρικό θεώρημα του Ceva στο τρίγωνο MNZ και θα έχουμε:

$$\frac{\eta\mu 20}{\eta\mu 95} \cdot \frac{\eta\mu 10}{\eta\mu 5} \cdot \frac{\eta\mu Z_1}{\eta\mu(50-Z_1)} = 1 \Leftrightarrow \eta\mu 20 \cdot \eta\mu 10 \cdot \eta\mu Z_1 = \eta\mu 95 \cdot \eta\mu 5 \cdot \eta\mu(50-Z_1) \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu 20 \cdot \eta\mu 10 \cdot \eta\mu Z_1 = \eta\mu(90+5) \cdot \eta\mu 5 \cdot \eta\mu(50-Z_1) \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu 20 \cdot \eta\mu 10 \cdot \eta\mu Z_1 = \sigma\upsilon\nu 5 \cdot \eta\mu 5 \cdot \eta\mu(50-Z_1) \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu 20 \cdot \eta\mu 10 \cdot \eta\mu Z_1 = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \sigma\upsilon\nu 5 \cdot \eta\mu 5 \cdot \eta\mu(50-Z_1) \Leftrightarrow$$

$$\eta\mu 20 \cdot \eta\mu 10 \cdot \eta\mu Z_1 = \frac{1}{2} \cdot \eta\mu 10 \cdot \eta\mu(50-Z_1) \Leftrightarrow \eta\mu 20 \cdot \eta\mu Z_1 = \frac{1}{2} \cdot \eta\mu(50-Z_1) \Leftrightarrow$$

$$\frac{\eta\mu Z_1}{\eta\mu(50-Z_1)} = \frac{1}{2 \cdot \eta\mu 20} \text{ με προφανή ρίζα } Z_1 = 30^\circ.$$

Σχόλιο: Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = \frac{\eta\mu x}{\eta\mu(50-x)}$, $x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right]$ προφανώς είναι

$$f'(x) = \frac{\sigma\upsilon\nu x \cdot \eta\mu(50-x) - \eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu(50-x) \cdot (50-x)'}{\eta\mu^2(50-x)} =$$

$$= \frac{\sigma\upsilon\nu x \cdot \eta\mu(50-x) + \eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu(50-x)}{\eta\mu^2(50-x)} > 0 \text{ δηλαδή η } f \text{ είναι γνησίως αύξουσα, άρα η ρίζα}$$

$x=30^\circ$ είναι μοναδική.

Άρα $Z_1 = 30^\circ$ και $Z_2 = 20^\circ$, οπότε από τρίγωνο ZΓΔ θα είναι

$$\hat{Z}\hat{\Delta}\hat{\Gamma} = \hat{\Delta}_1 = 180^\circ - 30^\circ - 95^\circ - 15^\circ = 40^\circ.$$

Από το ορθογώνιο τρίγωνο ΓΣΔ θα είναι $\hat{B}\hat{\Delta}\hat{Z} = 90^\circ - 40^\circ - 15^\circ = 35^\circ$.

Στο τρίγωνο ΕΓΒ είναι $\hat{\Gamma}\hat{E}\hat{B} = 180^\circ - 80^\circ - 65^\circ = 35^\circ = \hat{B}\hat{\Delta}\hat{Z}$ άρα το τετράπλευρο ΕΔΖΒ είναι εγγράψιμο, οπότε $\omega=5^\circ$.

Πηγές

- 1) <http://www.mathematica.gr>
- 2) (Γεωμετρία 8 Βαγγέλης Ψύχας)

(2^{ος} Τρόπος)

Επειδή το τρίγωνο ΑΒΓ είναι ισοσκελές και $\hat{A} = 20^\circ$, θα είναι $\hat{B} = \hat{\Gamma} = 80^\circ$ και από τα δεδομένα $\hat{\Gamma}\hat{B}\hat{\Delta} = 25^\circ$, $\hat{\Delta}\hat{B}\hat{A} = 55^\circ$ (1).

Φέρνω $BT \perp AG$ τότε $\hat{\Gamma}\hat{B}\hat{T} = 10^\circ$ και $\hat{T}\hat{B}\hat{\Delta} = 15^\circ$.

Κατασκευάζω $\hat{B}\hat{A}\hat{\gamma} = 20^\circ$ και φέρνω $BP \perp A\gamma$ τότε $BP=BT$ διότι ΑΒ διχοτόμος της $\hat{\Gamma}\hat{A}\hat{\gamma}$ (2).

Κατασκευάζω $\widehat{EGM} = 15^\circ$ και έστω Z, Λ, Μ τα σημεία τομής με τις ΒΔ, ΑΒ, Αγ αντίστοιχα.

Από το τρίγωνο ΓΖΕ θα έχουμε $\widehat{EZM} = 15 + \omega$ (3).

Φέρνω $\widehat{PBO} = 10^\circ$ τότε θα είναι $\widehat{BOP} = 80^\circ$ και $\widehat{OBA} = 60^\circ$ (διότι $\widehat{BAy} = 20^\circ$) (4).

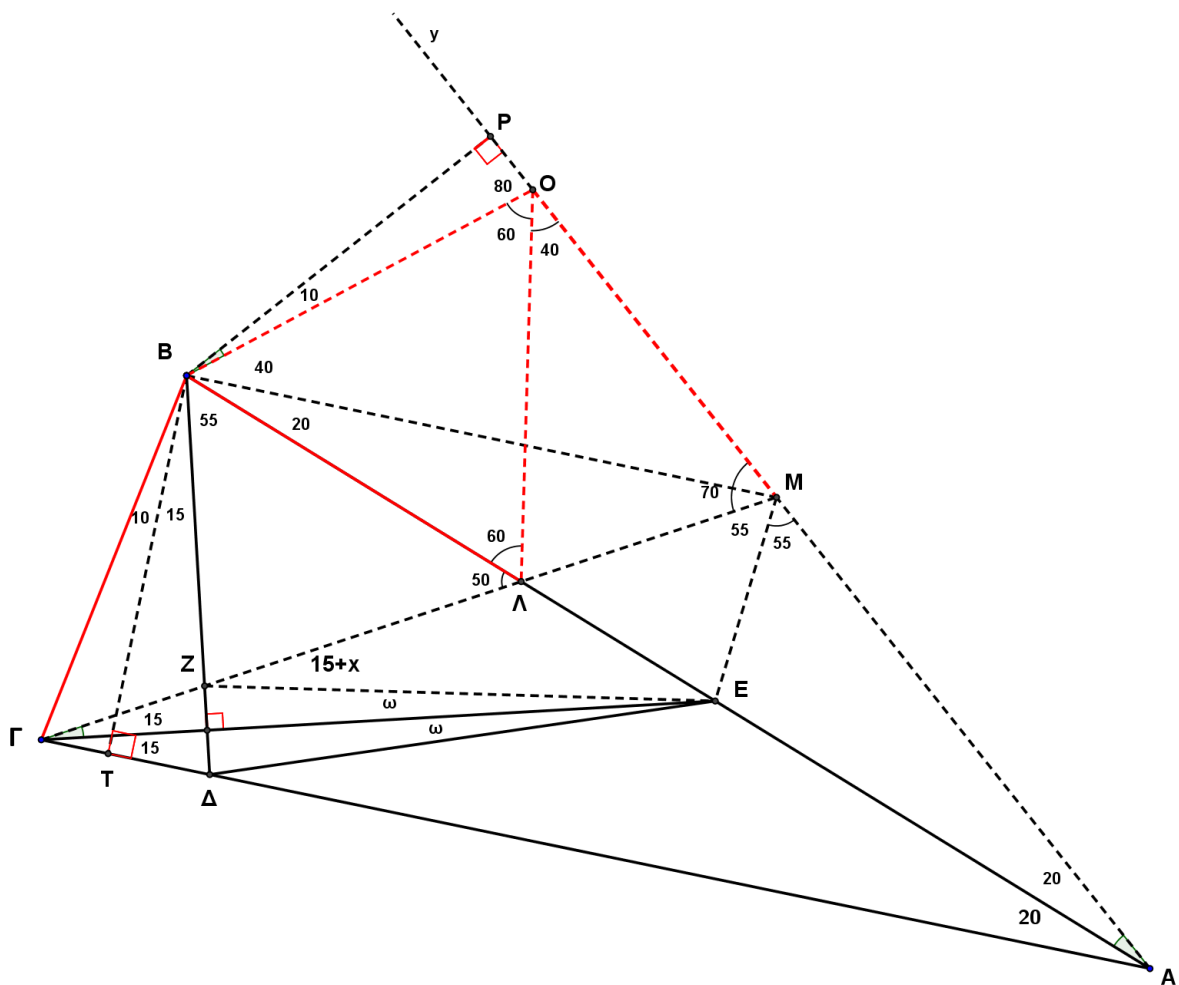
Τα τρίγωνα ΒΓΤ και ΒΡΟ είναι ίσα (ΒΤ=ΒΡ, από (2) και γωνίες ίσες) άρα ΒΓ=ΒΟ (5).

Στο τρίγωνο ΒΓΛ είναι: $\widehat{GB\Lambda} = 80^\circ$, $\widehat{B\Gamma\Lambda} = 80^\circ - 30^\circ = 50^\circ$, άρα $\widehat{B\Lambda\Gamma} = 50^\circ$, οπότε θα είναι ισοσκελές άρα ΒΓ=ΒΛ και λόγω των (4),(5) θα είναι ΒΓ=ΒΛ=ΒΟ=ΟΛ (6).

Άρα το τρίγωνο ΟΒΛ είναι ισόπλευρο, άρα $\widehat{B\Omega\Lambda} = \widehat{\Omega\Lambda B} = \widehat{\Lambda B\Omega} = 60^\circ$ και $\widehat{\Lambda\Omega A} = 180^\circ - 140^\circ = 40^\circ$ (7).

Από το τρίγωνο ΟΛΜ θα έχουμε: $\widehat{\Omega\Lambda M} = 180^\circ - 50^\circ - 60^\circ = 70^\circ$ και επειδή λόγω (7)

$\widehat{\Lambda\Omega A} = 40^\circ$ θα είναι $\widehat{\Lambda M\Omega} = 70^\circ$, άρα το τρίγωνο ΟΛΜ θα είναι ισοσκελές, άρα ΟΛ=ΟΜ και λόγω της (6) θα είναι ΒΓ=ΒΛ=ΒΟ=ΟΛ=ΟΜ (8).

Στο τρίγωνο ΒΛΜ είναι ΟΒ=ΟΛ=ΟΜ άρα το Ο είναι το κέντρο της περιγεγραμμένης του

περιφέρειας, οπότε θα είναι $\widehat{ΛΒΜ} = \frac{\widehat{ΛΟΜ}}{2} = 20^\circ$ (9).

Στο τρίγωνο ΓΜΑ οι ΑΛ, ΓΕ είναι διχοτόμοι των γωνιών $\widehat{ΜΑΓ}$, $\widehat{ΑΓΜ}$ αντίστοιχα άρα και η ΜΕ θα είναι διχοτόμος της $\widehat{ΓΜΑ}$, οπότε $\widehat{ΓΜΕ} = \widehat{ΕΜΑ} = \frac{180^\circ - 70^\circ}{2} = 55^\circ$ (10).

Από τις (1), (10) το τετράπλευρο ΒΖΕΜ θα είναι εγγράψιμο, οπότε $\widehat{ΕΖΜ} = \widehat{ΕΒΜ} = 20^\circ$, άρα $15^\circ + x = 20^\circ \Rightarrow x = 5^\circ$.

- 4) Δίνεται ισοσκελές τρίγωνο ΑΒΓ (ΑΒ=ΑΓ) με $\widehat{Α} = 20^\circ$. Πάνω στην ΑΓ θεωρούμε σημείο Δ τέτοιο ώστε ΑΔ=ΒΓ και πάνω στην ΑΒ θεωρούμε σημείο Ε τέτοιο ώστε $\widehat{ΑΕΔ} = 60^\circ$. Να αποδείξετε ότι $\frac{ΒΔ}{ΑΕ} = \sqrt{3}$.

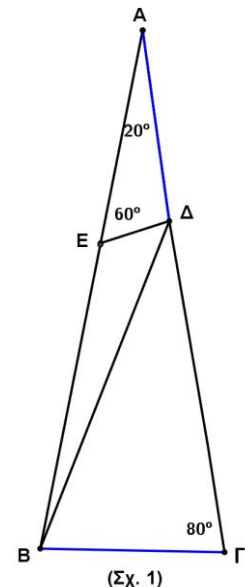
Σχόλιο

Στην πρώτη δημοσίευση στο site του Παραρτήματος Αχαΐας, με τίτλο «αχ αυτές οι εικοσάρες» είχαμε αντιμετωπίσει το παρακάτω πρόβλημα:

Δίνεται τρίγωνο ΑΒΓ, ώστε να ισχύει $\widehat{Α} = 20^\circ$ και $\widehat{ΑΓΒ} = 80^\circ$. Επιπλέον υπάρχει σημείο Δ στην πλευρά ΑΓ τέτοιο ώστε ΑΔ=ΒΓ. Να βρεθεί η γωνία $\widehat{ΒΔΓ}$.

Η λύση του προβλήματος μας έδωσε ότι $\widehat{ΒΔΓ} = 30^\circ$ (*).

Με αυτό σαν δεδομένο θα προχωρήσουμε στη λύση του νέου προβλήματος.

Λύση (Αποστόλης Μανωλούδης)

Θα προσπαθήσουμε να κάνουμε τα ευθύγραμμα τμήματα ΑΕ και ΒΔ πλευρές του ίδιου τριγώνου.

Στην ΑΓ θεωρούμε σημείο Ζ τέτοιο ώστε ΕΑ=ΕΖ, τότε το τρίγωνο ΑΕΖ θα είναι ισοσκελές με ΕΑ=ΕΖ (1)

και $\hat{EZA} = 20^\circ$ (2).

Είναι $\hat{EAZ} = 60^\circ + 20^\circ = 80^\circ$ και επειδή στο τρίγωνο

ΕΔΖ είναι λόγω της (2) $\hat{EZA} = 20^\circ$ θα έχουμε

$\hat{AEZ} = 80^\circ$, άρα το τρίγωνο ΕΔΖ είναι ισοσκελές οπότε θα είναι ΖΕ=ΖΔ και λόγω της (1) ΖΕ=ΖΔ=ΕΑ (3).

Από την βοηθητική άσκηση και τη (*) θα έχουμε

$\hat{BAG} = 30^\circ$, οπότε από το τρίγωνο ΑΒΔ θα είναι

$\hat{ABD} = 10^\circ$ (4).

Στο τρίγωνο ΕΔΒ είναι ΖΕ=ΖΔ, $\hat{EZA} = 20^\circ$ και

$\hat{ABD} = 10^\circ$, δηλαδή $\hat{ABD} = \hat{EBD} = \frac{\hat{EZA}}{2}$ (**), άρα το Ζ

είναι το περίκεντρο του τριγώνου ΕΒΔ, οπότε ΖΔ=ΖΕ=ΖΒ και λόγω της (3) θα είναι ΕΑ=ΖΔ=ΖΕ=ΖΒ (5).

Επίσης θα είναι $\hat{BZA} = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$ (6)

Από το νόμο των συνημιτόνων στο τρίγωνο ΒΔΖ θα έχουμε:

$$BA^2 = ZA^2 + ZB^2 - 2ZA \cdot ZB \cos \hat{BZA} \Leftrightarrow$$

$$BA^2 = 2EA^2 - 2EA^2 \cdot \cos \hat{BZA} \Leftrightarrow BA^2 = 2EA^2 - 2EA^2 \cdot \cos 120^\circ \Leftrightarrow$$

$$BA^2 = 2EA^2 + 2EA^2 \cdot \eta\mu 30^\circ \Leftrightarrow BA^2 = 2EA^2 + 2EA^2 \cdot \frac{1}{2} \Leftrightarrow BA^2 = 3EA^2 \Leftrightarrow \frac{BA}{AE} = \sqrt{3}.$$

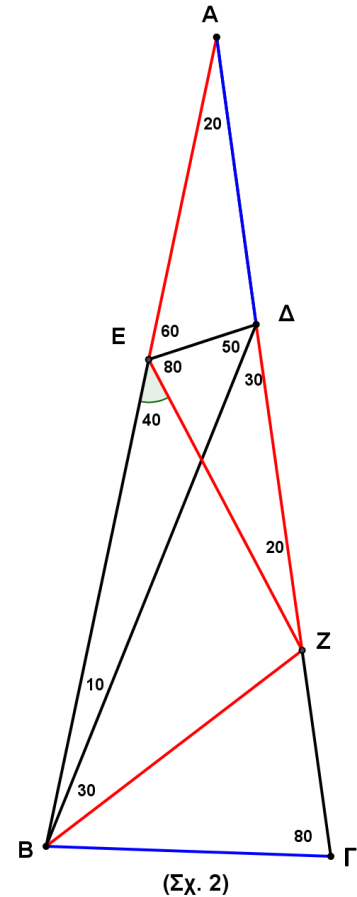
(**)

Στο σχήμα 3 έχουμε τον εγγεγραμμένο στον κύκλο C, τρίγωνο ΑΒΓ για το οποίο είναι:

ΟΒ=ΟΓ και $\hat{BAG} = x = \frac{\hat{BOG}}{2}$. Θα αποδείξουμε ότι το Ο είναι το κέντρο του κύκλου C.

Στα Β και Γ φέρνουμε τις εφαπτόμενες του κύκλου C και την ΟΔ⊥ΒΓ.

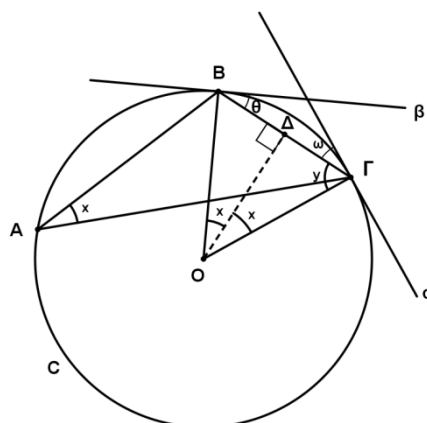
Οι γωνίες θ και ω θα είναι ίσες με την x ως υπό χορδής και εφαπτομένης, δηλαδή x=θ=ω (7).

Το τρίγωνο $OBΓ$ είναι ισοσκελές ($OB=OΓ$) και $OD \perp BΓ$, άρα OD διχοτόμος της $\widehat{BOΓ}$, οπότε θα είναι $\widehat{BOΔ} = \widehat{ΔOΓ} = x$.

Από το ορθογώνιο τρίγωνο $OΔΓ$ είναι $x + y = 90^\circ \Leftrightarrow \omega + y = 90^\circ$ άρα $\alpha \perp OΓ$, δηλαδή $OΓ$ διάμετρος του κύκλου.

Όμοια $\beta \perp OB$, οπότε OB διάμετρος του κύκλου, δηλαδή το O σαν τομή δύο διαμέτρων του κύκλου είναι το κέντρο του.

(Σχ. 3)